

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
1. hóra 2 K | 1. hóra 2.50 K
1. évre 24 K | 1. évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-ter 1. Telefon 208.

Felélés szerkesztő: Hajós József.

Csereviszony.

Ausztria duskál az iparcik-
kekben. Az osztrákoknak és a
cseh hazafinak van ruhaszöve-
te, vászna, cipője, petróleuma,
mi lassan lerongyolódunk,
ami még kapható az méreg-
drága, és egyre drágább, úgy
hogy ha ez így tart tovább,
Magyarországon paradicsomi
állapotok lesznek: úgy fogunk
öltözködni mint Ádám és Éva
a paradicsomban. Ezzel szem-
ben az osztrákok és a cseh
hazafiak azt mondják, hogy
nálunk terem az étel és ők a
mi ételünkre éhesek. És mi-
után az utóbbi hónapok gyáva
és megalkuvó politikája odáig
juttatta a dolgokat, hogy kény-
szerítve vagyunk Ausztriát éle-
lemmel kisegíteni, igen helyes-
sen azt mondja a kormány,
hogy lisztért, burgonyáért, zö-
ségért adjatok iparcikkeket.

És ezzel újabb viszonyba
lépünk Ausztriával: cserevi-
szonyba. Bizhatunk-e abban,
hogy ez a csere bősé- és
mértányos lesz, két egyenjogu-
fél becsületes üzlete, amikor
Ausztria hagyományai az el-
lenkező feltevére jogosítanak
fel? A háború irgalmatlan ta-
nultságai között most már
mindenki saját zsebében, a sa-
ját bőrén érzi, hogy önálló
vámterület nélkül, nemzeti
gazdasági életünk, fejlődésünk
egy fabatkát sem ér. Egyse-
ges, erélyes, céltudatos, de-
mokratikus magyar politikát
kellene csinálni, életre kellene
kelteni ennek az áldott gyö-
nyöri országnak szunnyadó
energiaját, ehelyett a minden-
kori kormányok szolgálai, kon-
junkturális politikájának va-
gyunk a koldusai.

Emlékezzünk a nagy nem-
zeti mozgalmakra, a közvéle-
mény és a parlament csatáira,
a hadseregért, a vámterületért,
a bankért, ugyanugy elpaktál
tak, lealkudták, fásult közöny-
ben ringatták ezeket a köve-
teléseket, mint most a becsü-
letes választójogot. A hiba
nem a népben van, a nép a
háboruban megmerített és a
legsúlyosabbnak találtatott. A
hiba azokban van, akik az

utolsó negyedszázadban ma-
gyar politikusok, kormányon
vagy a magyar parlamentben.
Csak egymást látták és a jö-
vő tükrében saját fáradt ábrá-
zatukat, sohasem érezték ma-
guk mögött a népet, innen a
lelküismeretlenségük, gyarló-
ságaik, erélytelenségük és —
bukásuk.

Ezért kell a becsületes vá-
lasztójog, a magyar hadsere-
gért, a gazdasági függetlenség-
gért, nem a parlamentért, ha-
nem a népért. Hogy a csere-
ületekre rá ne fizessünk,
hogy a javainkat önállóan
rendezhessük, hogy élhesünk
magunkért, szabad, büszke,
baldog hazában.

közül az én nevemben, én
gem fogad be."
(Legújabb püspöki kör-
levélből.)

Köszönet a 17-es hét sikeréért.

Mayer Pál ezredes mint a „17-
es hét“ rendező bizottságának
elnöke az alábbi sorok közlésé-
re kérte fel lapunkat:

„Nem egyéni hiúság szülte e
hetet! — mondtam megnyitó
beszédem aikalával, hanem
igenis a mindnyájunk előtt is-
meretes nemes cél, mely immár
eléretett, mert a lelkes társada-
lom átértézte törekvésünket,
magáévá tette ügyünket és —
bőkezű volt!

Közel 100,000 korona az anya-
gi siker, a mi az eddigi rövid
áttekintés után, fáradozásunk
jutalmaként a 17-esek özvegyei
és árvái javára jut!

Hála és elismerés az adako-
zóknak, lelkiük és szíviük suga-
latát helyesen követték, midőn
nagy püspökünkkel monda: „pengő
pénzre váltották“ nemes
érzelmeiket!

Bár erős meggyőződése-
m, hogy nemes szívi adakozók
kiseb zaja nélkül is meghozták
volna jékedvő adományukat,
mégis el kell ismernünk és pe-
dig örömmel és hálaival, hogy
eme fényes eredmény elérésé-
ben — a magyar sziv igaz meg-
nyilvánulásán kívül — eme
diszes hét szűkebb körű ren-
dezőbizottságának fáradahtalan
működéséi illeli az elismerés
oroszlán részé!

Kellemes kötelességemnek
tartom, hogy eme bizottság
fáradahtalan, akadályt nem is-
merő működéséért, mint elnök,
hálás szeretetteljes köszönetem
nyilvánítsam! Nyilvánítom
hangosan, az egész nyilvános-
ság előtt; úgy küzdöttek a ne-
mes céllért, ennek diadaláért
mint derék 17-eseink az olasz
fronton! De vannak kimagasló
— vezetők egyének e diszes kör-
ben, a kikről ha külön meg-
nem emlékeznék — igazság-
talanságot követnének el mindnyá-
junktal szemben!

Igazán olimpusi nemes ver-
senyt futottak a férfiak, kiknek
a babér koszoru odátelésénél
zavarba jön a döntő bíró!

E három kiváló tag, valamint
az ügy iránti lelkesedésük tel-
jes hűvével, energiájával oly
munkásságot fejtettek ki, hogy
azt hiszem mindnyájunk elismeré-
sére és bámulatára sokszoros-
san méltók!

Amit Szőlőssy százados ur,
Vértés tanár úr és Hermann

Megyéspüspökünk az erdélyi gyermekéek védelméről.

A háborúnak véres, halálos,
pusztító keze semmit sem
hagyott érintetlenül. Nincs
ember, család város és or-
szág, amely ennek a kéznek
érintésétől meg ne borzadt
avagy miatta gyászba ne bo-
rult volna; a legkétségbeej-
tőbb azonban az, hogy a
gyermekéek millióinak is meg-
keltett ismerkedniök ezzel a
pusztító szörnyeteggel. Mikor
az edzett katona, a teherbíró
felnőtt is majdnem összerö-
kad a háború szenvedéseinek
annyire és akkora súlya
alatt, hogyan álljanak meg-
vele szemben az ártatlan, kicsi
gyermekéek? A jómódú szü-
lők gyermekét is sújtja a
háború, mikor apjától, leg-
főbb támaszától megfosztja őt,
de százszorosan sújtja a sze-
gényosztály gyermekét, akit
nemcsak apjától, hanem igen
sokszor anyjától is megfoszt,
mert az apa távollétében az
anyának kell reggeltől-napestig
kenyér után futni. A sok
szegény gyermek közt is talán
a legsajnálratémeltőbbak a
szegény erdélyi gyermekéek,
akiknek drága szülőföldjét az
ellenesség sokfelé teljesen fel-
dulta, elpusztította.

Nemes, nagy dolgot művel
tehat mindaz, aki a gyer-
meknyaraltatás gyönyörű mo-
zalmát tehetségéhez képes lel-
kesen és örömteljesen áldozat-
készséggel felkarolja.

Az erdélyi gyermekéek el-
helyezését a Szociális Missió-
társulat szervezi, melynek
immár megyénk területén is
buzgó fiókjai és munkásai
vannak. Felhivom tehát egy-
házmegyénk tiszt. lelkészeit,

hogy az erdélyi gyermekéek
mielőbbi elhelyezésének gond-
olatát hűvekkel megismer-
tetni és megszerettetni igye-
kezzenek. Ez főleg a közeli
hónapokra volna igen kívá-
natos, mert Erdélyben az új
araszág felette súlyosak a kö-
rülmények. Ahol jelentkeznek
erre készséges hűvek, a lel-
kész urak lépjenek közvetle-
nül érintkezésbe Széll közfés-
főnökével, erdélyi kor-
mánybiztosával (Kolozsvár),
aki a grammatik kiállításáról
és szállításáról gondoskodik.

Hasonló irányban működik
a budapesti Keresztény szo-
ciális Gyermekvédő Szervezet
is, mely a városi szegény és
minden veszélynek legjobban
kitett munkás gyermekéeket
óhajtja megmenteni. Sokoldalú
programjában helyet foglal
a gyermeknyaraltatás és a
szünidei gyermektelepek léte-
sítése is.

Aki e nagyrhivatott szerve-
zet áldásos munkáját elősegi-
teni hajlandó, lépjen az elő-
készítő bizottsággal érintke-
zésbe. A lelkész urak karolják
fel ezt a törekvést is, kérje-
nek a bizottságtól ismertető
iratokat, osszák ki hűvek kö-
zött és közvetítsék a bizott-
sághoz azok neveit, akik a
szegény városi munkásgyer-
mekéek érdekében bárminő
áldozatot hajlandók hozni. A
bizottság ügyvezető elnöke
Kriegs Au Emil, (Budapest,
IV. Ferenciek-tere 7. III. lé-
pcső II. em.) Vegyük ki ré-
szünket e nemes munkából,
melyről az Úr mondja; „aki
befogad egyet e kisdedek

direktor ur a szűkebb körű rendező bizottság odaadó támogatása mellett e hét érdekében fáradoztak, oly nagy teljesítmény, mely minden bizonnyal és dicsőretnen felül áll.

Lendületet, életet adtak a szép eszmének és közéleti tevékenységével küzdőnek, dolgoztak mondhatnám áztak, fáztak, fáradoztak nappal és éjjel egyaránt!

Kellemes kötelességet vélek tehát teljesíteni, midőn ugy az

özvegyek és árvák, mint a munkájukat ismerő többi dolgozó társai, a nagyérdemű közönség, s a 17 esek nevében külön hálás köszönetemet nyilvánítom ugy nekik mint a sok kedves hölgynek a kik szeretetre méltóságukkal és kedves fáradozásukkal oly nagy mérvben hozzájárultak a hét sikeréhez, és közlekedésüket kiáltom, hogy a jótékony célok ily lelkes és munkás tagjait a Magyarok Istene sokáig őrtesse.

nem jelentett, mert ezután máris az agitációs költségekre való gyűlést emlegették, mely után a végrehajtó bizottsági tagok kiküldésével a tárgyalás véget ért volna, ha mi kath. tanítók meg nem bérdeztük, hogy mi-féle sötétbe ugratások ezek? Mit gondolnak a proponáló urak

ezzel a sz. szervezettel, mik lesznek a célok, eszközök stb.? Adjanak valami programot! Még nincs, majd ezután fogjuk körvonalazni stb., míg végre Velinszky kijelentette, hogy minden eszközt s így a Buchingerékkel való együttműködést is megengedhetők tartja. De ez ellen nem egy-kettő, hanem sokan tiltakoztak, mi több a fehérváriak is nyomban dezaouálták Velinszkyt s a fenti kijelentését egyéni nézetének kérték tekinteni.

Ilyen előzmények után történt a végrehajtó bizottság kiküldése, mely bizottságba a kath. tanító, s egyházas és a haza érdekeit, dacára, hogy az államnak sokkal mostohább gyereket, mint az állami tanítókat, s dacára, hogy az iskolafentartóknak sem engedhetők tartja, meg fogják védeni s pedig meg fogják védeni, mert hű fiait az egyháznak, a hazának és mert erre kötelezi esküjük is, megkülönböztetés nélkül minden kedvük Bokányiakkal szövetkezni.

Nem tiltakozunk, azért, mert feleslegesnek tartottuk az ellen tiltakozni, amit többségünkkel mi fogunk meghatározni, nem

is lett volna célra vezető a szét-huzás csirait olyan szervezkedésbe elvetni, melyik még a legszebb gyümölcsöket hozhatja, ha nem is közvetlenül, de legalább közvetve.

Nem féltünk attól, amitől a cikkíró; az ellenséggel, ha igazán az, szembe kell nézni s ha szükséges ártalmatlanná tenni.

Ez az én véleményem, más-különböztetés nélkülön a cikkírónak nézetét osztom.

Kath. tanító.

Hozzászólás a tanítók szervezkedéséhez.

A Napló június 2 iki számában megjelent „Népnevelők szervezkedése” című cikkre szabadon néhány megjegyzést fűzök.

A megyei tanítótestület közgyűlésén a vezetőség nem tett konkrét javaslatot, hogy miként lehetne a jelen körülmények figyelembevételével a tanítószervezet javítani s miként lehetne sokat hányatott fizetés rendezésünket a megkívánt mértékbe juttatni. Mi vidéki tanítók pedig azra a céllal mentünk a gyűlésre, hogy a két fenti dolgot megtárgyaljuk, azt hitük, hogy megbeszélés tárgyává tesszük, miként kaphatnánk mi is más tisztviselőkhöz, — mi több, mint más jobb szervezett vármegye tanítóhoz hasonlóan természetbeni támogatást?! olcsóbb életet, ruhaneműt stb.

A közgyűlésen Wéber kar-társ azt bizonyította, hogy nekünk jobb fizetésre jussunk van s hogy ennek kiküldésére szervezkedünk kell, amit azon-

ban a közgyűlés után a székesfehérvári szervezet gyűlésén fogunk megbeszélni. Jó része a tanítóknak indítványait, kérésait használták így a szervezet gyűlésére, mely szervezetről nekem és másoknak is az volt a véleményünk, hogy ez olyasféle szervezkedés lesz, amikor a tanítószervezet, amely a tanítók ügyeit a lapokban, a társadalomban, az országgyűlési képviselőknél, szóval mindenütt, a hol erre a cél érdekében szükség van, napirenden tartja, egy másik szervezet vagy kiküldötti a közlekedési, népfelruházási, bór stb. központtal érintkezésbe lép, hogy más megye tanítóijhoz hasonlóan mi is részesüljünk ezen központok által nyújtandó előnyökben. Egyszóval helyzetünkön akartunk javítani.

Nem így történt, mert a közgyűlés bekezdése után az ún. n. szabadszervezet megkezdte a tárgyalását, amely azonban a cím meghatározásánál többet

ban mások. Három tárca közül kettő szerelmi történetet tárgyal, tíz közül azonban kilenc tiltott szerelmei vizein evez. A Pesti

Hírlap ezt a szerelmeit igyekszik népszerűvé tenni. Sokszor úgyesen, a legtöbbször azonban leplezetlen durvasággal, Allandó téma, hogy a férjés nő hogyan csajja meg az urat. A nő legtöbbször nem tisztességes, hanem csak arra vár, míg az alkalom a házasság tolvajává avatja őt. A férfiak hüllensége egészen természetes előtte, a miről vitakozni bornirtság. Igaz, hogy Porzolt az ő Esli leveleiben hangoztatja, hogy ha a nő el akarja magát tartatni az úrval, kötelessége a hűség, azonban a tárcaovat nem ezt az elvet népszerűsíti. A nőben a főérdekesség abban találja, hogy hogyan kapható szerelme s az örök férfi története a más feleségének elhódításában csucosodik ki. A minap Magyar Lajos (valami Weiss Jakab) tárcáiról ír Nepomuki szent Jánosról írt történetet és természetesen nem azért szenvedett vértanuságot, mert a gyógyási titkot nem árulta el, hanem azért, mert szép, duzzadó erejt fiatal ember volt s szerelmi viszonyt folytatott Vencel cseh király feleségével. A történelem semmi, a fő az elv, hogy minden férfi csábító és minden asszony elcsábítható.

Nem kell azt gondolni, hogy a Pesti Hírlap mindezt írásművészetileg nem ügyesen és szellemesen fölépített történetekben mondja meg az igazat, a női ebben

mesterek. Nem is az a hiba itt, hanem az a gonosz irányzat, a mely a házasságban élő asszonyok lelkét megmérgezi, házasság törése biztatja, a mely belebe-széli a lelkükbe, hogy minden asszony ugyis csak ilyen; a mely a fiatal leányok lelkét a tiltott gyümölcs megköstölésére csábítja, azt akarva elhitetni velük, hogy előlták a legtöbb leány megjárta már azt az utat.

Hogy a tiltott gyümölcs kívánás az emberi természettel jár, tudjuk. Hogy az emberek ezen a téren sokat tévedtek, tévednek és tévedni fognak, ezen is kár vitakozni. Azonban a ki kulturát akar terjeszteni, nem a tévedést, nem a rend megbomlását, nem a társadalmi helyes rendszerének megromlását tűzi ki célul, hanem annak megerősítését fáradozik. Hiszen ennyi erővel azt a témát is népszerűsíteni lehetne, hogy a falusi nép hogyan rabolja a szatócseitől a vagyonát. Mit szólna ehhez a Pesti Hírlap? Azt hiszen rendőrségért, ügyészért kiabálna és törvényt hozatna a sajtószabadság elfajlulása ellen. Pedig a mint a falusi szatócoknak az ő összeharcsolt vagyonuk, drága és

kedves, az édesanyának is a leánya főhéher becületé, a melyet mocskotalanul akar átadni annak az ifjunak, a ki tisztia leányt akar házastársává tenni.

Hogy a Pesti Hírlap tárcainak sok olvasója van, az természetes. A tilos mindig édes volt. A gyerekek megpróbálja a cigaretta, ha utána fölfordul is a gyomra. En nem is a fiatal leányokat vagy asszonyokat csodálom, a kik a Pesti Hírlapot olvassák, hanem azokat a papákat és mamákat, akik ezt a ragályterjesztő újságot megtűrik az asztalukon. Hiszen a leányokra fiatal menyecskéikre ugy kell vigyázni, mint a szemük világára és egy tisztességes férira nézve nem lehet közömbös, hogy a leánya, testvére, felesége más szeretője vagy pedig tisztességes asszony vagy leány maradjon. Ha pedig nem közömbös, akkor miért engedi nap nap után föltálatlanni azt az édes mérget, a melyet végére is meg lehet szokni és a melyhez hozzá lehet szokni.

Mondom: itt nemcsak a gyenge asszonyokat, hanem inkább az okos férfiakat kell megvédeni. És újra kell hangsúlyozni, hogy a tisztességes keresztény szellemű, jószerszített újságoknak megmérhetlen hivatása lesz Magyarországon.

—i.

TÁRCA

A Pesti Hírlap

tárcaovata mindenestre missziót teljesít. Természetesen a maga elvei szerint Egyéb rovatait az éleken, ügyesen, áldozatkészen szerkesztéit magyar újság képét viselik magukon. Rézveretű függetlenségi és magyaros szellemű politikájá népszerűsítést biztosít számára: Mindezt igazságos és hozzáértő embernek el kell ismerni.

En azonban elsősorban a tárca-rovattal akarok foglalkozni, a mely — a mint mondtam — a Pesti Hírlap szellemében missziót teljesít. A legtöbb tárca persze a szerelmelem foglalkozik. A szerelmelem örök témája nemcsak a költészetnek, hanem a mindig fejlődő embernek is. Mindenki szívesen is olvassa, a fiatal is, de az öreg is, a férfi és nő egyaránt. Apró évdések, kisebb és nagyobb akadályok, a melyek a szerelme boldogságának útjában állanak s néha szétrombolják azt, a legtöbb esetben azonban révpartra és a meggyőzőtt vágyódás és a fiatalok egymás karjai közt boldogan élnek, míg meg nem halnak.

Ugyebár, ez szokott lenni a szerelme tárca örök témája.

A Pesti Hírlap szerelmei azon-

szem a ft. papságnak, hogy bármínemű régi (50 évnél hosszabb idő óta használt) kultusz tárgy vagy felszerelés (oltárférfi vagy oltárdísz, templomi butor, faragvány, szobor, kép, ötvösmű, ruha, terítő, szőnyegstb.) kiselejtés, kicserélés, eladás, vagy megsemmisítés előtt az egyházm. főhatóságának bejelentéssek oly célból, hogy annak elhelyezése és elővételi joga valamely közgyűjtemény (Magyar Nemzeti Múzeum, Szépművészeti Múzeum, Iparművészeti Múzeum stb.) számára biztosítható; ha az egyházmegye a saját gyűjteményében nem óhajtja azt elhelyezni.

Az estharangszó

a drága Ave Mária, az urangyalára hívó szót lassanként kimegy a divatból.

Amint itt ülök a kaszárnya csendjében, ide hallik a nagy város zsviváján keresztül egy kis csengő-bongó haranghang, olyan gyenge, elhaló, minőt azelőtt régen, akkor hallottam, mikor valaki elkötözött e siralom völgyéből. Ma minden templomban csak egy-egy ilyen kis lélekharang maradt; oly halkán, betegesen cseng, figyelemre sem méltatják már hangját.

8 óra van. Istenem, mily más volt az régen, mikor a zirci templom öreg Ignácának mélybőli hangja belekondult a nyári este s a lelkeken átjárt egy parancsoló nagy szent érzés s a hitlű Fehérvár apraja-nagyja elnémult pár percre; hogy az Urangyala számain a jó Istenhez emelkedjék. Oh jól emlékszem rá, a lőkem-édesen megremeg a multba térve, mint hagytuk abba a legkedvesebb játékaikat kis gyermek koromban és sietünk édes anyánkhoz, hogy térdelőn állva elvégezzük az esti imádságot — mikor megkondult a fenséges estharangszó.

S mikor a nagy város lakója lettem, sok mindent megszoktam, sok kedves emléket elfeledtem, de lelkem visszasírja ma is azt a szent figyelmeztető harangszót, mely nélkül bizony ugy elfeledkezünk az angelusról. Az estharangszó hallása maga megéri a távol csendes vidéki helyen való tartózkodás — sokak szerinti — áldozatát.

Am változnak az idők. A mai gyerekek nem érik már az angelus hangjait; a mai szülők elfeledik, mit csináltak az estharang szavára gyermekkorukban, nem nevelik erre

gyermeküket; a munkás pedig, pláne a nagyvárosi, "öntudatos szocialista" gyári munkás lemosolyogja szánakozva a levett kalapja áhítattal imádkozó embert.

S most még jött a háboru is. A harangokat is elvitték. Most már a lelkiismeretet sem bántja a felkonduló harang szava, lassankint megfásul az és feledi a multat, a gyermekkor szép kötelességét a jó Istennek szemben.

A háborus talán ném utolsó óriási lelket romboló hatása az estharangszó elnémulása. Vajjon felkondul-e újból a háboru után — a háboru szülte urangyalára szóló harangozás — megértik-e szavát újból a visszatértek és felcsendül-e a hála imája a hatalmas Istenhez, amiként a török uralom elmulta után évszázadokig elevenen szállt fel hangjaira milliók és milliók fohása?!

—AR.

HIREK.

Katonai kitüntetések. Bodó Ferenc lövészörrmester Stuller János, Lázár Gábor örmesterék Britanszki Lajos, Biró Lajos, Kiss János, Kata László, Orsó Gábor, Takács Imre honvédek, Lázár János és Vizi Lajos népfelkelők — valamennyire a 17. honvédegyalozsárgyben az első osztályu ezüst vitézségi érmet kapták.

— Lukacich a közismert nevű honvédek-reiuli parancsnok a nyarat Fehérvárról fogja fölteni. Az őregharag kibéréla a meg-boldogult Károly János nagy-prépost villáját, hogy ezt nyaraló lak gyaudát használhassa.

— Husarúsítás. Ma, azaz szerdán reggel a katonaseregbe be-sertés-hust fognak árusítani, a be-vásárlási könyvecské felmutatása mellett.

— A nyolcadik hadikölcsön. A pénzügyminiszteriumban a pénzügyminiszter elnöklésével a nagyobb budapesti pénzintézetek vezetőivel értekezlet volt. Az értekezleten folytatott beható eszmecsere eredményeképp a pénzügyminiszter elhatározta, hogy a legközelebb kibocsátandó nyolcadik hadikölcsönnek járadékkötvények piacának kedvező helyzetére való tekintettel, kizárólag 5 és fél százalékos járadékkötésűt fog kibocsátani. Az új kölcsönre a nyilvános aláírás előreláthatóan június 12-én fog megkezdődni és körülbelül egy hónapig fog tartani.

— Papi gyűlés lesz szerdán délután 5 órakor a szeminárium-ban.

— Adományok. Csapó Istvánné 100 és Domján Emilia 5 koronát küldöttek a Prohászka Ottokár hadiárnyazatra, Rózsika pedig 10 K-t adományozott a vak katonák részére. Rendeltetési helyére juttat-
— Vánkos a kenyérbén. Mult hó 29-én Bicskén Szomolányi pék-né, mint rendesen bevette a kenyereket, az egyik kenyér fel-tűnően megkelt. A pékne, hogy még sebb legyen a kenyér, a késsel bevágta a tetejét. Uram fia! A kenyér szelvéit és valami vánkosiéle látszott ki belőle. A pékne annyira megijedt, hogy gyorsan rohant a községházra, utközben mindentel rémmeseknek szöria el csirait, a községházán kérte a hatóság beleavatkozását, mert ő nem meri, nem tudja a titkot kibontani. Mire a csendőrség elment a helyszínre, már vörösszerte az a hír keringett, hogy egy csecsemőt akartak megszületni, mások bombáról tudtak, csak az igazságról nem mertek meggyőződni, végre a csendőrség felbonnotta a kenyeret, melyből egy egészen rendes kis vánkos bujt elő. A nyomozás megállapította, hogy egy vasutas felesége azért tette bele a kenyérbe a vánkost, hogy sülés után azt onnan kivéve, a kenyérbén lisztet csempecséhesen Bécsbe. Szóval, a bicskai elemes asszony így akarta a szigorú rendeletet kijátszani. A pietyka persze fűzi tovább az ő módján az ártatlan vánkos-kenyér rejtélyességét.

— Tizenhetes Hét javára ujab-ban a következő adományok folytak be: Gróf Széchenyi Domokos 1000 K, Marton György gyűjtése 550 K, Fiath I. Középhantos 500 K, Fischer N. 300 K, Csöngedy Gyula gyűjtése 352 K, 200 koronát adományoztak: Apponyi A. gróf, Leopold L. Strasser Vilmos Braun A. dr. Véber I., Kéri F. gyűjtése 160 K, Balatoni Halászati r. t. 160 K, Szabadbattyán 185 K, Vereb-község 150 K, 100 K adományoztak a következők: Lehach K. Frankl Zs. Hirsch Ernő, Polgárdi telep, új. Windisch I. Löwy Károly dr. Schwartz Béla, Knažovičsky Béla, Csór község, Br. Schall I. Schwartz Béla. 50 K-t adományoztak: Sárszentmihály község Schaf J., Bem Gy. Peje G. Pénz- és Pénzügyi ügyek község, Sekszárdi Takaréksz. Köszegi Gy. Pollák I. Tóth alezredes, Phiip I. dr. Klein A. 30 K, adományoztak: Pap Ártmin Sár-

bogárdi, Szitányi Béla Baracs Antal János. 20 koronát adományoztak: Gróf Keglevich István utoda Budafok, Jenő község. Vértessy József, Baik Gyula Fejszentiván, Báltaszek Sarkózi Takarékpénztár és Hitelbank, Keresztos Ferencné, Keresztos Zsigmondné, Balatonendréd r. k. ölvasókor, Rexa Dezsőné, Szuprics Vendel Gerjen, Walkóczy Pál Mór. 10 koronát adományoztak: Bogyai János, Tóth Lajos, Ozora Rei. iskola István, Szentmiklósi r. k. plebanos, dr. Brunkala János, Bölcse község, Szilágyi József és neje, Poigár Mancsi, dr. Bene Ödön Budapest, R. Flögel Karola, Székely Gyula, Grünfeld Béla, Németh Mihály, Győrffy Pál, Schweiger Gabriella, Matusek József, Köszegi Gyula, Hirtling Antal, Andorka János, Illés Imre, Borsós Augustza és Berrin, Hanusz János.

Lapunk szerkesztősége révén a 17-es honvédegyalozezred özvegy és árvaalapja javára Csikós Andor és Csapó István népf. százados 100—100 koronát, Nyári György műasztalos a 17-es hét jótékony céljára 10 koronát adományoztak.

— Menetrendváltozás. A déli vasut Budapest—Székesfehérvár—Nagykanizsa—Prágerhof vonalán június 1-től kezdve a következő menetrendváltozások vannak: a 204. sz. gyorsvonat indul Budapest dv. este 6 órakor, Székesfehérvárra érkezik 7 óra 29 perckor, a 206. sz. személyvonat indul Budapest dv. 6:20 órakor reggel, Fehérvárra érkezik 8:46 órakor, a 208. sz. személyvonat indul Budapest dv. este 8 órakor. Fehérvárra érkezik 10:35 órakor éjjel, 210. sz. személyvonat (egyelőre nincs forgalomba) indul Budapest dv. 2:5 órakor délután. Fehérvárra érkezik 4:45 órakor délután. A 201. sz. személyvonat indul Székesfehérvárról 10:49 órakor délelőtt, érkezik Budapest dv. 12:18 délután, a 205. sz. személyvonat indul Fehérvárról 7:55 este, érkezik Budapest dv. 10:47 éjjel, a 207. sz. személyvonat indul Fehérvárról 6:24 reggel, érkezik Budapest dv. 9:10 délelőtt, a 209. sz. személyvonat (egyelőre nincs forgalomba) indul Fehérvárról 2:59 délután, érkezik Budapest 5:45 délután. A többi vonatok, ugy a helyierdekű vonalokon, változatlanul közlekednek.

— Ujabb tüzeset Perkáfán. Szinte félnek már az emberek nyugalomra térni, mert nem tudják, mire kerül a sr. Négy hete a cselédőlaktól majdnem a zárda lett a tűz marfaléka, két hete külső kis-perkata, nyomban utána a grófi uradalom, most meg a plebania érezte a boszulló kezét, a három utóbbi csaknean egy időben éjjel fél 12 órakor, mikor a lakosok első álmutak alusszák. Vasárnap éjjel a plebania-mélléképületeit gyujtotta fel bűnös kéz, mert a falon kívül 3 szál kénos gyufa fekdöt bűnjelként. Elégtek a disznó-ólak, tyukok, fészler, közvelen mellettük vannak az istállók, szerencsére az állatokat idejokoran meg tudták menteni. Ha szélcsend nincs, ugy kimondhatatlan károkat szenvedtet volna a szegényebb községi lakosság.

— Általános drágulás a háboru után. A porosz pénzügyminiszter kijelentése szerint a német hadiadósság 125 milliárdot tesz ki. Tölésztésére áven kint het és fél milliárdot kell fordítani. Ez csak nagy adózással lehet elérni. Ennek folytán a háboru után is általános drágulásra kell számítanunk.

— A 48. gyalozezred hadialbuma. A nagykövetség 48. gyalozezred özvegy és árvaalapja javára megindult nagyszabásu munkálatok már javában folynak s a legtelje, sebb anyagi és erkölcsi sikerrel kecsegtetnek. Zalavármegye főispánja és aispánja voltak szivesek hathatos támogatással a felhívások és kérdőívek kiosztását — a katonai ügyosztályok révén — lehetővé tenni és a legrovidebb uton a községek kezei közé jutatni. Mindenki, akinek hozzátartozója van a 48-asok között, megkaphatja a felhívást és kérdőívet a katonai ügyosztálytól, azonban direkt kérésre a szerkesztőség is készséggel áll rendelkezésükre. Ez uton is felkérünk mindenkit, hogy megrendelését lehetőleg június 30 ig intézze el, mert a mű előállítás költségei mértékent emelkednek s a későbbi megrendelések a mérsékelt 30 koronás áron nem eszkozhethetők. Sok kellemes órát szerezhet magának, aki a szépirodalmi értékű, illusztrált művet

megveszi és egyúttal hazafias kötelességet teljesít, mert a hadban elesettek árvaín és özvegyein segít. Adományokat akár postautalvány-nyal a szerkesztőség címére, akár a postakarakékpénztár befizetési lapjaival lehet küldeni. 50 koronánál magasabb adományokat a Hadialbum aranylapján az adakozó fényképének közlésével egyidejűleg köszönettel nyugtázzunk. *Hadialbum Szerkesztősége Ersatzbaon 48. in Pilsen.*

— **Megdrágul a posta.** A posta ismét megdrágul. A kereskedelmi miniszter legközelebbi rendeletben intézkedik, hogy postaküldemények, táviratok és távolsági távbeszélők után a posta ezenül háborús pótdíjat szedjen. Közönséges és ajánlott levelek után darabonként tekintet nélkül a levél súlyát 5 fillért kell fizetnünk, ugyanennyi pótdíj jár a zárt levelezőlapokért is. A posta által kiadott nyolc filléres levelezőlapért darabonként két fillért kell fizetni, válaszos levelezőlapokért ugyanennyi díj jár. A magánpar által kiadott levelezőlapért egyelőre nem szednek pótdíjat. A nyomtatványokért darabonként, ha a nyomtatvány súlya 50 gramm, 2 fillér, ha ezt meghaladja, 5 fillér a pótdíj. A nyomtatványoknál sürgősségi díj címén a belöldi forgalomban szedett két fillér megmaradt, Németországban azonban sürgősségi díj jár. Arumintáért 50 kilogrammig, belöldön öt fillér pótdíjat kell fizetni. Egybe csomagolt nyomtatványokért és mintáért ugyanennyi a díj. Értéklevelekért darabonként 10 fillér, csekért 20 fillér, postautalványért, postai megtűzést és utánvét-igazolványért 5 fillér, csekfizetési utalvány kiállításáért 10 fillér. Táviratokért 20 fillér, táviratközvetítésért 20 fillér. Távolsági beszélgetésért az első zónában 10, a többi zónában 20 fillér. Külföldre szóló küldeményekért háborús pótdíj nem jár. A kormány számítása szerint ez az emelés 28 millió korona hasznot fog eredményezni a kincstárnak.

— **Uj. közmondások.** Akármilyen korán is kelsz, az aranyat mégis a hadseregszállítók találják meg.

— **Ki mint vet, úgy rekvirálnak nála.**

— **Olcsó husnak már befellegzett.**

— **Ki téged megdob kövel, dobd vissza kenyérjeggel.**

— **Kéz kezet mos, mert nincs szappan.**

— **Erozsakkal többre jutsz, mint kis velöddel.**

— **Aki másnak vermet ás, temesse is bele.**

— **Addig jár a korszó a kutrá, míg a borpancsolók akarják.**

— **Ne szólj szám, anráll többet tudsz enni.**

— **Amit ma megehetsz, ne haslaszd holnapra.**

— **Papiros kézelők.** Dacára, hogy nincs papiros, ma-holnap mindent papirosból fognak készíteni. A háború kitörése után, amint a kenderszűkelet fokozódott, a spárgát, a kötelet kezdtek papirból készíteni. A kelmék fogyásával, a papirból készített ruhák kerültek piacra. A gummi, a kaucsuk elütésével tegnaptól kezdve már Kolozsvártól is Bécsből literált papirkézelőket lehet kapni 2 koronáért. Ha így haladunk, nemcsak a pénzünk, hanem jóformán mindennünk csak papiros lesz.

— **Dr. Eisenbarth Ferenc** ügyvédi gyakorlatát Várkör-ut 36. sz. alatt (Rákóczi-utca sarkán, az izr. imaházzal szemben) újból megkezdte.

— **Állást keresnek:**
Középkorú nő házvezetőnői vagy társalkodónői állást keres. Varrónő felső- és gyermekruha valamint fehérnemű varására vállalkozik háznál vagy otthon.

Három leány üzletbe kiszolgálóként állásukra keresnek. Tudakozni lehet: Ker. Nők Szöv. Belv. Kath. Kör pántek d. e. 10-12-jg. d. u. 3-5 jg.

Közhíjás ellen kitünően bevált bánszer a Sioré-paszulla. Egy doboz ára 1.50 korona. Kapható Szűcs Róbert Károly király-terti gyógyszerárában. Tégelyben adandó szerekhez tégelyhiány miatt a tégelyeket tessék magukkal hozni.

Mozi.

Az Apolló igazgatósága közli: A csunya fiu cimen szerdán és csütörtökön az Apolló-színház egy nagyszabású fantasztikus film-történetet mutat be, mely a híres Phönix-gyár egyik legsikerültebb mesterműve. A főszerepekben Kramer Leopold B. Marton Erzsé és Balassa Jenő művészi alakítás nyújtanak. A nagyszériu filmprodukción a budapesti Royal-Apollónak heteken át volt szennzációja. Előadások 7 és 9 órakor. Rendes helyárak.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétől.
6258/1918. szám.

Hatósági hirdetmény.
A rézgálic kiosztása tárgyában.

Értesitem a helybeli szőlősgazdákat, hogy a m. kir. földmívelésügyi miniszter által az idei szőlőpermetezésre kiutalt rézgálic második részlete megérkezett s azt az alábbiak figyelembevételével osztom szét.

Minden oktály után újból fél kilogramm rézgálicot szolgáltatunk ki a rendelkezésben megállapított kilogrammonkénti 6 K 30 filléres árban. A rézgálic kiosztása ezúttal is utalványok alapján történik, amit a jelentkező szőlőtulajdonos folyó hó 10-től kezdődőleg 20-ig a Zichy-ház H. em. 5. sz. hiv. helyiségben vehet át. Hogy a nagy torló dást elkerüljük, az utalványok kiosztása a következő sorrendben történik:

F. hó 10-én vehetik át az A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, O, P, R, S, Sz, TUVZ, betűvel kezdődő vezeték nevek végül 20 és 21-én elmaradtakat. Az utalvány értéke a városi pönztárba fizetendő s a hivatalos nyugta ellenében József u. 14 szám alatti raktárban vehető át a rézgálic mennyiség. Székesfehérvár, 1918. június 3.

Dr. Saára Gyula polgármester.

APRÓHÍRDETÉSEK

Apróhírdetésekkért 10 szőlő 1.50 kor., azonfelül minden szóért 10 fillér fizetendő.

Két lóra való új löszerszám eladó. Almási-telep első utca 2.sz.

Órhalomhegyen egy szőlő terméssel együtt szabadkézből eladó. Tudakozni Széchenyi-u. 162.

Eladó egy unajdém teljesen új 1500x1000 milliméter nagyságú takaréktűzhely. Pálya-utca 12.

Egy pár teljesen új 39-es magas leher-vászon cipő eladó. Széchenyi utca 26. sz. alatt.

Gömbölyű fenyőkaró, háromsarkos fenyőkaró és akácsa hasított karó kapható Róth Jakab Széchenyi-utca 81/b. tüzifa, fűszén kovácsászn és bogndr szerszámja kereskedésében. Ugyanott puha vöröstenyő aláguyjótka kötegekben, ölben és aprítva kapható. Telefon 278.

Kempis Tamás világhírű könyvecskéje kapható Horváthné és Rónainé papirkereskedésében. Ugyanott kapható Szalézi sz. Ferenc Philothéja.

Apolló-színház

Szerdán és csütörtökön, június 5 és 6-án:

„STAR“-FILM!
Nászda.
Szalon dráma 4 felv.
Írták: BALLA és UJHELYI.
Előadások: 7 és 9 órakor.
Rendes helyárak.

Apolló-színház.

Szerdán és csütörtökön: (június 5 és 6-án)

A CSUNYA FIU
Fantasztikus történet 4 felv.
Főszereplők: B. Marton Erzsé és Balassa Jenő.
Előadások 7 és 9 órakor.

Legközelebb a bécsi Udvari Opera teljes balettkarának közreműködésével **A tékozló.**

Mézet minden mennyiségben veszek, a legmagasabb árban, ajánlatot kér:
Klein Béla,
Lovasberény,
(Fejér-megye.)

Rendeljük MEG A Családi Könyvtár fizeteit.

Eddig 15 szám jelent meg. Egy-egy füzet ára 30 fillér. 100 darab egyszerre rendelve 25 kor. Kisebb megrendelést csak a előzetes bekiűlése után intézünk el.

Megrendelési cím: **Kármeliták, Győr.**

Ugyanott megrendelhető a

„Szent Család“

hitbuzgalmi folyóirat. Évi előfizetése 4 korona, külföldre 5 korona

A katolikus sajtó uttörő lapja, az agilis, szöbimondó, érdekes tartalmú

A Sajtó

című közlöny.

Megjelen minden hónap elején.

Előfizetés egész évre 1 K 20 fillér.

Egyes szám ára 8 fill.

Székesfehérváron kapható Mikó-nővéreknel, (Szögyény Marich-u.) és Horváthné és Rónainé Kossut-utcai papirkereskedésében.

Ne mulassza el minden hónap elején elolvasni.